

DEKLARACJA

Europejskie aspiracje Polski, tłumione przez blisko pół wieku po II wojnie światowej, zostały ponownie wyrażone przez wielki ruch społeczny „Solidarności” w uchwalonym w październiku 1981 roku w Gdańsku programie przebudowy państwa, zatytułowanym „Samorządna Rzeczpospolita”. Zawarta w nim teza 21. sformułowała zasady odbudowy i funkcjonowania zdecentralizowanych struktur demokratycznego państwa, które okazały się zgodne ze standardami zawartymi w *Europejskiej Karcie Samorządu Lokalnego*, choć o blisko pięć lat wyprzedziły jej przyjęcie przez Radę Europy.

Odbudowywany od 27 maja 1990 roku polski samorząd terytorialny stał się nie tylko filarem demokracji lokalnej, ale także efektywnym gospodarzem swoich gmin i miast, a wkrótce również powiatów i regionów. Byliśmy w stanie niemal natychmiast podjąć i zrealizować wielki wysiłek nadrobienia zapóźnień cywilizacyjnych powstałych w okresie oddzielenia Polski od rdzenia Europy przez *żelazną kurtynę*.

Równocześnie podjęliśmy przedsięwzięcia rozwojowe, dzięki którym odkrywaliśmy i uruchamialiśmy lokalne potencjały. Ich skuteczne wykorzystanie wymagało jednak zarówno nowych, zewnętrznych środków finansowych, jak i zintegrowanego podejścia do prowadzenia polityki rozwoju. Oba te uwarunkowania w wielkim stopniu zostały spełnione dzięki członkostwu Polski w Unii Europejskiej. Polityka spójności oraz wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego, kształtowana wspólnie w skali całej Unii Europejskiej, stworzyła wielką szansę przyspieszenia modernizacji i rozbudowy naszej infrastruktury technicznej i społecznej, służącej podnoszeniu jakości życia Polaków.

Proces ten był możliwy i jest skutecznie realizowany dzięki zaangażowaniu naszych społeczności lokalnych i regionalnych. Powierzenie samorządowi terytorialnemu odpowiedzialności za rozwój: w skali lokalnej – gminom i powiatom, oraz regionalnej – upodmiotowionym województwom, które są gospodarzami wielkiej części programów i funduszy unijnych, umożliwiło Polsce wykorzystanie tej szansy w maksymalnym stopniu. Potwierdzają to liczne oceny merytoryczne, przeprowadzane przez instytucje krajowe i europejskie. Najlepszym tego dowodem jest utrzymujące się na poziomie około 90 %, jednym z najwyższych w skali całej Unii Europejskiej, poparcie społeczne dla naszego w niej członkostwa. Wymowny jest zwłaszcza fakt, że od roku 2019 ponad połowa osób pytanych o swoją autoidentyfikację określa się mianem „Polak i Europejczyk”.

Dlatego uczestnicy Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw Rzeczypospolitej Polskiej, uznając dwudziestolecie członkostwa Polski w Unii Europejskiej za nadzwyczajny czas rozwoju, wzajemnie korzystny dla Polski i dla Europy, dziękują wszystkim zaangażowanym na każdym szczeblu w proces budowy zjednoczonej Europy i deklarują pełne uczestnictwo naszych społeczności lokalnych i regionalnych w jej dalszym rozwoju.

PRZEWODNICZĄCY SEJMIKU
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Jacek Jarco